

Ook al is het te laat volgens de etiquette: ik wens ik u allen toch nog een heel goed nieuwjaar!

Vandaag alweer het vierde concert van dit seizoen. U kunt genieten van de veelzijdigheid van Saskia van der Wel en pianiste Monique Brandt in een programma met liederen mét en zónder woorden.

Volgende maand de ongewone combinatie van gitaar en hobo. In maart (let op in verband met de verkiezingen op de 2e woensdag van de maand) komen negen leden van Eik en Linde het programma **Vivaldi in de winter** spelen. Wij spelen niet *De winter* uit *De Vier Jaargetijden*, maar wel andere spetterende concertjes uit de bundel *l'Estro Armonico* voor één en meer violen.

Gemeente
Amsterdam
Noord

Volgende concerten

iedere 3e woensdag van de maand om 12:30 uur (inloop vanaf 12:00)

15 februari 2017

Gerlieker Aartsen (hobo) en
Noortje Vredeveld (gitaar)

19 april 2017

studenten van de Sweelinck-academie

17 mei 2017

Tsjaikovsky door het Alauda-strijkkwartet

8 maart 2017 (2e woensdag
i.v.m. verkiezingen op 15 maart)

Vivaldi in de winter door
Barokensemble Eik en Linde

Lunchconcert

18 januari 2017

TOEGANG GRATIS

Salon, liederen mét
en zónder woorden

Saskia van der Wel en Monique Brandt

Lunchconcert

gratis toegang op woensdag 18 januari 2017 om 12:30 uur (inloop vanaf 12:00)
in de burgerzaal van Stadsdeel Noord (Buikslotermeerplein 2000)
door **Saskia van der Wel** (sopraan, violoncello) en **Monique Brandt** (piano)

Felix Mendelsohn Bartholdy
(1809-1847)

- **Lied ohne Worte**

Johannes Brahms (1833-1897)

- **Wie Melodien zieht es mir**
- **Feldeinsamkeit**
- **Vergebliches Ständchen**
- **Wiegenlied**
- **O liebliche Wangen**
- **Liebestreu**

Carl Davidoff (1838-1889)

- **Romance sans Parôles**

Edvard Grieg (1843-1907)

- **Zwei braune Augen**
- **Ich liebe dich**
- **Hoffnung**
- **Dereinst, Gedanke mein**
- **Lauf der Welt**
- **Die verschwiegene Nachtigall**
- **Zur Rosenzeit**
- **Ein Traum**

Sebastian Lee (1805-1887)

- **Transcription mélodique** uit Verdi 'Don Carlos'

Saskia van der Wel studeerde violoncello bij Anner Bijlsma en Lidewij Scheifes aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam. Zij specialiseerde zich als barok-celliste en speelde o.a. bij het Freiburger Barockorchester en is vast verbonden aan het barokorkest Concerto d'Amsterdam, waarmee zij o.a. twee zomers de opera 'Orfeo ed Euridice' van Gluck uitvoerde op de slotvijver bij Paleis Soestdijk. Zij kreeg zangles bij Francine van Leeuwen en houdt zich intensief bezig met muziek uit de Renaissance en Vroeg-Barok met de ensembles Barocco Locco en Rabaskadol. Sinds zes jaar vormt zij een vast duo met pianiste Monique Brandt voor het laat 18e, het 19e en vroeg 20e eeuwse repertoire.

Monique Brandt studeerde piano aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam. Zij begeleidde cellist Pieter Wispelweij en bassist Quirijn van Regteren Altena en diverse zangeressen. Ook heeft zij deelgenomen aan verschillende theaterproducties waaronder 'Les Misérables', 'Cats' en Mozart's 'Don Giovanni'. Met Saskia van der Wel deed zij o.a. een programma met Frans lied repertoire en een programma met muziek op teksten van Goethe van vooral vrouwelijke 19e eeuwse componisten.

Er zijn in de romantische muziek twee belangrijke fenomenen: de pianomuziek en het lied. Dit werd vooral gevoeld door de opkomst van het 'burgerlijke muziekpubliek'. De piano was het 'huis-muziek'-instrument bij uitstek. Er ontstond een grote markt voor componisten van technisch niet te moeilijke en emotioneel gemakkelijk aansprekende pianomuziek. Ook was de piano het instrument om grote orkestwerken in een bewerking te kunnen uitvoeren in de huiskamer of 'Salon', en zo toegankelijk te maken voor een groot publiek. Immers, de grammofoonplaat en de radio bestonden nog lang niet.

Aan het eind van de 18e eeuw ontstond met name in Duitsland het lied, dat in eerste instantie veel weg had van het eenvoudige volkslied. Via componisten als Graun, Quantz en C.P. E. Bach en later Schulz en Reichardt ontwikkelde het lied zich in de salons richting de beroemde liederen van de grote liedcomponist Franz Schubert. Met hem verhuisde het lied van de salons naar de concertzaal, zonder het intieme karakter te verliezen. In de 19e eeuw ontwikkelde het lied zich in twee richtingen: in een conservatieve richting met o.a. Johannes Brahms en een progressieve richting met Franz Liszt en en Hugo Wolf.

In het 19e eeuwse lied is er een grote eenheid tussen tekst en muziek: de muziek verklankt nauwgezet de sfeer en de stemming van de tekst en beeld situaties uit. Aangezien Duitse componisten de toon aangeven komt er

elders in Europa een soort verzet tegen de Duitse dominantie in de muziek in de vorm van Nationale Scholen die zich wendden tot het verleden en folklore uit het eigen land. Edvard Grieg is daar een voorbeeld van in Noorwegen.

Naast het lied was natuurlijk ook de instrumentale muziek in kleine bezetting zeer geliefd in de salons. Een instrument dat nog de hele laat 18e en 19e eeuw in ontwikkeling was en achterliep qua virtuositeit en populariteit was de violoncello. Componisten schreven liever voor viool dan voor cello en zelfs Brahms werd het ontraden een concert voor viool en cello te schrijven omdat zijn vrienden de cello toch wat minderwaardig vonden ten opzichte van de viool. Gelukkig heeft hij niet geluisterd en werd het duo-concert een groot succes.

Negentiende-eeuwse cellisten waren daarom vaak ook componisten van solowerk voor hun eigen instrument. Karl Davydov en Sebastian Lee zijn hier een goed voorbeeld van. Beiden waren het uitstekende cellisten en gedreven leraren, de een in Petersburg en de ander in Parijs en Hamburg. Ze schreven veel muziek voor de cello voor leerlingen maar traden ook op met eigen werk.

Mendelsohn schreef zijn '**Lied ohne Worte**' voor de zeer getalenteerde piepjonge (17-jarige) celliste (een zeldzaamheid in die tijd: een vrouwelijke celliste) Lisa Christiani. Al zijn andere liederen zonder woorden schreef hij voor piano solo.